

DICAJI

(Nova Ido-proverbaro)

Kompilis, adaptis e tradukis:

PARTAKA

DICAJI

(Nova Ido-proverbaro)

Kompilis, adaptis e tradukis:

PARTAKA

Barcelona, 2013

Titulo: DICAJI (Nova Ido-proverbaro)
Auro: PARTAKA (qua kompilis, adaptis e tradukis)
Linguo: IDO (Linguo auxiliari internaciona)
Yaro: 2013

*Me maxim volunte deziras ofrar ica nova verko
(qua prizentas 540 dicaji, quin me tradukis aden Ido)
a vi omna, karega Idisti ed Ido-uzanti en la tota mondo,
por ke vi povez lektar e juar un plusa literaturajo skribita
per nia vere richa, bela ed utila helpo-linguo internaciona.*

Ido vivez! Vivez Ido!

PARTAKA

Barcelona, 13ma di septembro 2013

Hundo aboyanta, ne mordas.

La diablo plusajesas pro sua oldeso kam pro sua diableso.

Ne pro tre frue levar su, plu multe frue jorneskas.

Ta qua semas vento, rekoltas tempesto.

En lando di blindi, la tuerto es la rejo.

Ta qua frue su levas, da Deo helpesas.

Lo bona, se konciza, duople bona.

A kavalo donacata ne regardez la dentaro.

Ad intelektozo suficas poka vorti.

Agitita rivero, ganajo di peskero.

Tante la krucho al fonto portesas, ke tandem ol ruptesas.

Pano kun pano, manjajo di stulti.

A ta, qua Deo donez ol, sant Petro benedikez ol.

Mem vestizita per silko, simia esas simio.

Che la forjisto, ligna kultelo.

A mala vetero, bona mieno.

Ta qua ne ploras, ne sugas.

Ad enemiko qua fugas, arjenta ponto.

De tala ligno, tala splito.

Ye tanta kapi, tanta chapeli.

Barcelona es bona, se la burso sonas.

Kato qua eskaldesis, aquon kolda fugas.

Kaptesas plu rapide mentianto kam klaudikanto.

Klovo ektiras altra klovo.

Malajo di multi, konsolaco di stulti.

Aden boko klozita ne iras mushi.

Esas nula surdo plu mala kam ta qua ne volas audar.

Kande la rivero sonas, aquon ol portas.

Edukez korvi, e li ektiros tua okuli.

Ye Kristnasko, singla homo en sua loko di nasko.

Ta qua kantas, sua malajon forigas.

Trauri, se kun pano, esas min trauroza.

Granda fisho manjas mikra fisho.

Deon pregar, ma dum martelagar.

Ube esas kapitano, maristo ne imperas.

Pano nomesez pano, e vino nomesez vino.

Avareso ruptas la sako.

Donez a me pano e dicez a me stulto.

Kavalo-starto ed asno-halto.

Kande la diablo facas nulo, per sua kaudo ocidas mushi.

Ta qua esas furtisto pensas ke omnu furtas.

Yaro nova, vivo nova.

Ta qua per fero mortigas, per fero perisas.

Ta qua furtas de furtisto havas cent yari de amnestio.

La hundo mortinte, desaparís la rabio.

Ta qua ne volas polvo, ta ne irez en drasheyo.

Ne la tota monto esas origano.

Irga-loke, ube tu iros, agez tale quale tu vidos.

En mikra flakono trovesas la maxim bona konfitajo.

Esas nula malajo dumanta dum cent yari.

Ube esas pili, esas gayeso.

Ta qua havas boko, eroras.

Preferinde tarde kam nul-tempe.

Preferinde esar kapo di muso kam kaudo di leono.

Til la kaudo, tauro esas tauro.

Pano por hodie, hungro por morgo.

Kato gantizita ne chasas muso.

Kulon me vidas, kulon me deziras.

Ye la boko mortas fisho.

Dumnokte, omna kati esas bruna.

Ta qua ne riskas, ne transiras la rivero.

Esas preferinda mortar stacante kam vivar genupozinte.

Okuli qui ne vidas, kordio qua ne sentas.

Se esas reda firmamento, esos pluvo od esos vento.

La okuli esas la spegulo dil anmo.
Ta qua havas amiko, havas trezoro.
Por singla butono esas buton-truo.
Aquo pasinta ne movigas muelilo.
Muzikisto prepagita, ne bone pleas.
Irar por lano e rivenar tondita.
Ube oli donesas, oli prenesas.
Fortunozo pri ludo, desfortunozo pri amoro.
Plubonesas ucelo enmanue kam cento de li fluganta.
Ta qua hungras, pri omleti sonjas.
Plubonesas habilesa kam forteso.
Rejo ekirinta, rejo enirinta.
Plubonesas preventar kam plendar.
La amiki di mea amiki esas anke mea amiki.
Ta qua serchas, trovas.
Arivar e kisar la santo.

Ta qua misiras, egaras.

Ta qua kun kati kushas su, skrachita levas su.

Plubonesas malajo konocata kam bonajo konocota.

Ye magra hundo, pulci-abundo.

Kapro sempre tendencas a monto.

Viro ed urso, quante plu piloza tante plu bela.

Hanino qua ne manjas, ne ovifas.

Olda bovulo, rekta sulko.

Ye granda problemi, granda solvuri.

Ek olda hanino facesas bona buliono.

La mentiado havas kurta gambi.

Ube manjas duo, manjas trio.

Ta qua amas tu, plorigos tu.

Por vera hungro ne esas harda pano.

Agez benignajo sen egardar vizajo.

Pluvo nul-tempe kompleksas ad omnu.

Venjo esas disho qua manjesas kolda.
Ta qua ne havas bapto-patro, ne baptesas.
Ne savas parolar ta qua ne savas tacar.
Kuglo qua zumas ne mortigas.
Mala glaso ne ruptesas.
Silenco esas la unika amiko qua nul-tempe trahizas.
Patro sparema, filio spensema.
Ta qua dion transiras, yaron impulsas.
Guteto pos guteto facesas rivereto.
To quo ne mortigas, grosigas.
La sajeso ne transmisesas, ma lernesas.
La maxim olda arbori donas la maxim dolca frukti.
Amoron e tuson on ne povas celar.
Ube esas vivo esas espero.
Lektar dum manjar ne darfesasar.
Agrebla esas gasto, se lu ne longe restas.

Ta qua ne havas alio, havas onyono.

Ube esis fairo restas cindro.

Ta qua timas sufragar, sufragas pro timo.

Kande la pekunio parolas, la vereso tacas.

Se tu falas sep-foye, staceskezo ok-foye.

To, quo esas promesita, esez atencita.

Perucho esas verda irga-loke.

Post la tempesto rivenas la kalmeso.

Kande pordo klozasas, altra pordo apertasas.

On manjas por vivi, ma ne vivas por manjar.

A paroli stulta, oreli surda.

Hodie flatero, morgo trahizero.

Multe helpas ta qua poke jenas.

Ye harda pano, akuta dento.

A ta qua multon posedas, plu multon venas.

Adube la kordio inklinas, la pedo moveskas.

Quante plu multa yari, tante plu multa destrompaji.

Nulu sentas ke dolcajo esas bitra.

Adube on estimas tu tre multe, ne irez tre ofte.

Esar aprentiso pri omno e maestro pri nulo.

Stomako plenigita, kordio kontentigita.

Olda kavalo ne lernas nova trotado.

Singla masto suportez sua siglo.

Kande kato ekiras, musi promenar.

Kordio qua deziregas, ne havas repozo.

On valorizas lo bona erste pos perdir lo.

Plubonesas kelko kam nulo.

Singla docero havas sua doco-maniero.

Singla moneto-peco havas du flanki.

Asno bone savas en qua domo bramas.

Kande minim expektite, la leporo saltas.

Kun pacienteso, la cielon on ganas.

Konsilin me vendas, e me ne havas por me.

Aquo, quan tu ne bezonas drinkar, lasez ol fluar.

Ek to, quo ne kustas, plenigez la korbo.

Ek arboro falinta, omnu facas ligno.

Bonajo marchas e malajo flugas.

Ta qua sparas, sempre havas.

Dum milito-tempo, irga foso esas trancheo.

Ta qua su exkuzas, su akuzas.

Amoro egaligas omno.

Okulo di mastro grosigas la kavalo.

Bon advokato, mala vicino.

Bona kalmaro povas natar en irga maro.

Aquo sempre retrovenas a sua lito.

To quo ek aquo facesas, quale aquo desfacesas.

Dicar diskrete ed agar sekrete.

Kordio havas rezoni, quin raciono ne intelektas.

Fidinda pagero ne bezonas gajo.

Ta qua multe parolas, multe eroras.

Ta qua perseveras, vinkas.

Tempo kuracas omno.

En domo di komuneso ne montrez tua habileso.

Ludar e promenar, kande on ne mustas laborar.

Prizata skabio ne pruritas.

Ta qua facas un korbo, facas cent korbi.

Por pano du-semana, hungro tri-semana.

Vinko sendanjera, triumfo sengloria.

Tante multe natar por an la rivo mortar.

Omna voyi duktas a Roma.

Se la vivo donas a tu limoni, facez limonado.

Ta qua manjas la karno, rodez la ostoj.

Ta qua fugas, timas ulo.

Ta qua recevas, su obligas donar.

Quankam tu balnez porko, lu sempre serchos fango.
Bone balayas nova balayilo, ma ol balde oldeskas.
Por dansar tango bezonesas duo.
Esas nulo plu chera kam to quon on kompras per pregi.
Esas ulceri qui ne kuracesas e dum la tota vivo li restas.
Ne existas cielo sen nubi nek paradizo sen serpenti.
Ne renuncez lo ganinta po lo ganonta.
Nulu esas profeto en sua lando.
Nulu esas saja pro la savo di lua patro.
Ye poka barbo, poka shamo.
On abandonas afero qua ne plus donas.
Ne deskurajez pri povreso, nek prezuntez pri richeso.
Nul-tempe duesma parti esis bona.
Plu multe agas formiko marchanta kam tauro reposanta.
La paroli forportesas dal vento.
Muliero infirma, muliero eterna.

Esas nula kalvo qua ne havis bona hararo.
En sako di mendikanto esas nul-tempe sata quanto.
Se tu volas enemiki, prestez pekunio a tua amiki.
Tacanta stulto esas quale muelita oro.
Sordida linjaron on lavas enheme.
Ne esas plu bona lotrio kam laboro ed sparo.
En domo di povro, omnu krias ed omnu esas justa.
A homo audacoza la fortune donas la manuo.
Nulu stonagas sua propra tekto.
Filio sen doloro, matro sen amo.
Ta qua vivas de favori, servas tre multa siniori.
Ta qua iris a Istambul, perdis sua stul'.
Libro prestita, libro perdita.
Ledeso ne esas chasteso.
Dum facar e desfacar, on sucesas lerneskar.
Vendez felo di urso erste pos chasir lu.

Bona tuko vendasas en la kofro.

Unesme esas la obligeso e pose la devoteso.

Til ke la hanulo kantas, la hanino volas kantar.

Cent yari pos nun, ni omna esos kalva.

Lango havas nula ostoj, ma ol povas tranĉi koston.

Hundo aboyez a me, e lu ne mordez me.

Blinda sonjis vidari, e lu sonjis quon lu volis sonjari.

Oportas ne sputi al ĉielo.

Agez malajoj ed expectez similajoj.

Dum ke me esas ĉe me, reĵo esas me.

Gasti arivos, ĉi de nia domo nin forigos.

Ye multa vento, poka seĝo.

A ti ĉi ne volas buliono, oni donez tasedojn e duojn.

Hungro akutiĝas spirito.

Olivoj manĝitaj, kernoj forigitaj.

Ne tanta tablo-tuko, e plu multa kukoj e sukoj.

Prefere asno vivanta kam doktoro mortinta.

Inter joko e joko, verajo prenas loko.

Richigez asno ed on egardos lu kom sajo.

Ye lego nova, ruzo nova.

Nek amo koaktita, nek pedo klemita.

Povresas ne ta qua havas poko, ma ta qua deziras multo.

Nula-tempe pluvas til ke Deo volas.

Tre bone odoras ta qua nule malodoras.

Plubonesas un amiko kam cent parenti.

Ne ajornez til morgo to quon tu povas agar hodie.

On agez quale lu devas ed acpez to quo a lu venas.

Singlu raportas la ferieyo segun sua propra estaleyo.

Nula plu bona spigulo kam anciena amikulo.

Ne por boko di asno facesis la mielo.

Floro di beleso havas di floro di mayo la dureso.

En kofro apertita, mem la yusto pekas.

Ek ita polvo devenas ica fango.

Se tu remarkas mea progreso, remarkez mea laboremeso.

Plubonesas mal aranjo kam bona litijo.

Makulo de reda moruso efacesas per verda moruso.

Quante plu multe on posedas, tante plu multe on deziras.

Se tu naskabas por martelo, falos a tu klovi del cielo.

To quo dumnokte celita restas, pos un yaro manifestas.

Plubonesas pazado duriganta kam trotado fatiganta.

Oportas experiencar lo e pose dicar lo.

Ye la peko ipsa, lu portas la puniso.

Ta qua naskas kom porko-yuno, mortas kom porko.

A l'aroganteso demandar, la vertuo ne donar.

To quo por brakio bonesas, por dorso malesas.

Strado-lanterno, obskureso en sua hemo.

Iraco interfratal, iraco diablal.

Kaze di dubito, elta plu mamuda.

To quo dal furteri ne forportesas, che l'anguli trovesas.

Fluganta ucelo, quik aden padelo.

Hungranta volfo ne havas sidilo.

A chasta muliero suficas Deo.

Desvestizar santo por vestizar altra santo.

Vestizez me lente, nam me hastas.

Amoro distanta, omni quar felica.

Esas nula stulto qua ne egardas su ipsa kom sajo.

Nek iraciganta ledino, nek deziregata belino.

Kande hirundo per alo sulon frolas, aquon lu volas.

Singla folo kun sua rolo.

Onu ne povas kloshe-plear e procesione marchar.

On balde desvestizas ta qua de altru su vestizas.

Od interne od extere, e ne altra-maniere.

Obedio e pacienteso esas bona por sajeso.

Ligna kultelo ne tranchas, ma kontuzas.

“Ni plugabas”, a bovo musho dicabas.

Ante obtenar, promisar.

Pos obtenita, nulo de lo promisita.

Se farmo-lugita, balde ruinita.

Multa bruiso e poka nuci.

Askoltar meso e donar hordeo ruinis nula jornada.

Omna-loke koquesas fabi.

Pos manjir tua pano, me obliviis tu, kompano.

Singla-die, kande jorneskas, la nombro de stulti kreskas.

Lo pasinta esas pasinta, e lo male facita, pardonita.

Okuli qui vidas ne oldeskas.

Filifanta filiino, mariajeblo filiino.

Ne samesas predikar kam frumenton donacar.

Esas plu multa dii kam socisi.

Kreveto, qua dormeskas, dal aquo-fluo forportesabas.

Esas tre leda atitudo la ne-gratitudo.

Yaro nivoza, yaro profitoza.

Amoranti iraceskinta, amori kreskiginta.

Ante agar, oportas reflektar.

Quante plu evoza, tante plu savoza.

Nul-kaze retroirar e nul-tempe kapitulacar.

Nek senhara, nek kun tri peruki.

Okazono piktesas kom kalva.

Granda kasrolo, mikra testamento.

Manui donacanta: quon vi esas vartanta?

Ube la mastro absentesas, la perdado produktesas.

Pro pariar mea zono, me perdis mem la kalsono.

Ye vintro pluvoza, somero abundoza.

Irez ad altra hundo kun ita ostoj!

Quante plu multa honoro, tante plu multa doloro.

Manjar til maladeskar, e fastar til saneskar.

Konsilo ne demandata, konsilo male askoltata.

Lu efacas perkude to quon lu skribis permanue.

Errorar esas homala, pardonar esas deala.

Pos dejuno, reponzar, e pos supeo, promenar.

Iraco esas foleso, dum sua tempo di dureso.

La bezono maestrigas.

La maxim granda richeso esas la saneso.

To quo ne videsas, balde obliviesas.

Ta qua furtas un-foye, furtas dek-foye.

Quoniam ni esas en danseyo, ni dansez!

Poke ofta vizito, agreabla invitito.

Frapo donita, nek da Deo desdonita.

Omna-die lernesas ulo.

Mami di muliero tranas plu multe kam remorkero.

Tasko qua prizesas, balde parfacesas.

Me havez saneso, e pekunion ta qua prihavez intereso!

Pri prizaji e kolori ne interdiskutas doktori.

Se penvaloras facar lo, penvaloras bone facar lo.

Ta qua komentas, inventas.

Evitez troe laudar to quon tu pensas komprar.

Ta qua pagas, selektas.

Ta qua sorgas la centimi, nul-tempe indijas un euro.

Ta qua da Deo amesas, da Lu vokesas.

Amoro ne respektas lego, nek obedias rejoy.

Absenteso produktas oblivio.

Porko qua netigesas, nul-tempe grosigesas.

Dum ke onu manjas, apetito arivas.

Espero esas bona dejuneto, ma mala supeo.

Kelko esas ulo; min multe esas nulo.

Ad omna hundo, lua glorio-sekundo.

Por ta qua invitas su ipsa, ne esas mala repasto.

Quo esas oldeso? Sternutar, tusar e pri tempo questionar.

Ni omna havas kelketo di muzikero, di folo e di poeto.

Plu multe kam sat multe esas tro multe.

Laboro partigita esas plu agreable facita.

On maxim bone flatesas, kande on imitesas.

Quante min multo dicita, tante min multo korektigita.

Hundo ed infanto, ube afecionanto.

Jovdio fininte, semano pasinte.

Grano pos grano plenigas sua kropon hano.

Ante livrar tua geno, konsultez la kap-kuseno.

Oro esas to quo quale oro valorizesas.

Pasiono ne forprenas sajeso.

Por mea beko, samesas oko kam okadeko.

Ta qua di su ipsa ne esas mastro, di nulo esas mastro.

Se on volas igar blindo kantar, unesme oportas a lu pagar.

Fisho restez en aqueyo, e forjisto en forjeyo!

Tandem, avaro spensas centople pro sua sparado.

Pano di altru, nul-tempe esas mola.

Ta qua peskas per angelo, iras adheme quale a duelo.
Hundo ne kastresas du-foye.
Yen ke aquo tante gravesas, ke olu mem benedikesas.
Ne judikez libro pro lua frontispico.
On protektez sua hemo kontre okuli di kritikemo.
Por amoro e por morto, nula ne-atingebla fuorto.
Mikra mutono esas singla-yare muton-yuno.
Ta qua vivas inter volfi, lernas ulular.
Dum ke novajin me askoltas, me pokope oldeskas.
E bona ofico e mala ofico donas ad on benefico.
Mala filiferon agacas la spindelo.
Hundal prego ne eniras la cielo.
Povreso nul-tempe levas kapo.
Se Cupido tun vinkos un-foye, tu esos vinkita omna-foye.
Plezuro qua ne komunikesas, plezuro ne esas.
Povro, qua demandas pano, anke aceptas karno.

Pipro, salo ed onyono lor prontigar buliono.

Pokope, oldino filifas floke.

Subisez procesi, mem se tu prihavas sucesi.

Ta qua volunte esas bovulo, mem sua jungajo lekas.

Me dicas lo a tu kontree, por ke tu komprenez me.

Honesta homo, prefere ruptita kam sen honoro.

Homo sen amiki esas quale arboro sen branchi.

Po pekunio dansas hundo, e po pano, se esas gano.

Singla homo sonas quale sua kapo sonas.

A cielo-aquo ne konfidez tua agro.

Manjajo qua tro multe rezervesis, putreskis e ne manjesis.

Multa homi kune, ula skopo komune.

Mem obteninte bonega okupo, nultempe vendez tua jupo!

Por lernar oportas sufrar.

Chagreno kunpartigita, chagreno lejerigita.

Ne-kareebila gasto: pano e balasto.

Viro griz-hara, nek olda nek saja.

Un hirundo ne equivalas somero.

E "pro ke no" e "pro ke yes" senrezona rezoni es.

Lango di oro, ma nula laboro.

Olda ucelo ne eniras kajo.

Koncienco esas sam-tempe testo, akuzisto e judiciisto.

Unesme la laboro e pose la trezoro.

Ta qua ne regardas adavane, restas dope.

Amiko rikonciliita, enemiko duobligita.

Arjenta esas parolo, ma silenco esas oro.

Preferindesas un "prenez" kam du "me donos a tu."

Ta qua eludas okaziono pekar, eludas pekar.

Ta qua konsilin ne askoltas, oldeson ne atingas.

Ta qua pasionoze amoras, pasionoze desamoras.

Ta qua senkugle pafas, nul-tempe mortigas.

Ta qua bone agas, por su agas.

Unesme mea denti, e pose mea parenti.

Ye longa voyo, kurta pazado.

Gasto e peskajo, pos tri dii, malodoras.

Mixita esas ula kozi: apud urtiki naskas rozi.

Oportas ne demandar piri de ulmo.

Monaki manjas segun la gusto dil koqueri.

Voco populal, voco cielal.

Montras su kom savozo ta qua admiras pri nula kozo.

Bona mantelo kovras omno.

Ta qua afecionas Edmundo, afecionas ilua hundo.

Paroko ne memoras, ke lu esis sakristo.

Ti qui ganas du ed spensas tri, esas furteri.

Ta qua sputas al cielo, sur sua vizajo faligas la salivo.

Olda hundo ne aboyas vane.

Kozo qua trovesas, ne furtesas.

Quale la mastro, tale la hundo.

Fastar, pos saturesar.

Lo bona esis e lo mala esas.

Inter ridar e traurar esas nur un har'.

Se dion tu ne volas disipar, ne obliviez ridetar!

Ta qua fishon peskas, peskero esas.

Repozas la paginto e la pekunio-recevento.

Ta qua pri maro ne savas, pri malajo ne savas.

Ta qua ne havas okuli, ne bezonas binokli.

Sen vino ne esas meso.

Nomo sequas homo.

Verko laudas maestro.

Ta qua durstas, de irga aquo drinkas.

Nulu donas to quon lu ne havas.

Ta qua deziregas omno, frustrita mortas.

Ta qua un-foye perdas ol, ne plus vidas ol.

Poka veneno ne mortigas.

Paroli chipe vendesas.

Mutono qua klaudikas, ne siestas.

La bona fortunon di ledino deziras belino.

Ne ja naskabas ta qua nul-tempe erorabas.

La lakto, al pedo dil bovino.

Amiko di multi, amiko di nulu.

Ye mala judiciisto, bona furtisto.

A meskina konsilo, ligna klosho.

Buliono de hanino esas famoza medicino.

Ta qua donis, tacez, e ta qua prenis, dankez!

De mala vito, mala sarmento.

Del maro, atuno, e del tero, mutono.

Ube fairo facesas, fumuron ekiras.

Amiko absenta: quaze lu esus prezenta.

En domo bone jerata, nula povreso konocata.

Avaro esas felica nek kom povra nek kom richa.

Amoro esas rejo, e pekunio imperiestro.

Inferno plenigesas per bona deziri, e cielo per bon agi.

Troa bonajo efektigas malajo.

Ta qua ne klaudikas, klaudiketas.

Stomako qua hungras, askoltas nulu.

Monako qua demandas por Deo, demandas por duo.

Orea haltigilo ne plubonigas kavalo.

Homa mendikanto, nul-tempe bona atestanto.

Frukto de hodie, pano de hiero, karno de prehiero.

Tre multe savas ta qua justa-tempe tacar savas.

Til mortir, omno esas vivo.

Lavita linjaro, sunon vartas.

Agez quale me bone dicas, e ne quale me male agas.

Mala herbo balde kreskas, ma anke balde oldeskas.

Kuriozeso mortigis la kato.

Fumuro e mala mieno forigas homo de lua hemo.

Fugar de la cindro e falar en la brezi.
Nun-tempe, anadi pafas ad eskopeti.
Oportas konsilar nek enirar milito nek mariajar.
Kelkafoye natas anado, e kelkafoye lu drinkas nek aquo.
Domo sen muliero esas quale tablo sen pano.
Nura prego poke valoras.
Kani divenas lanci.
Benignesos: ta qua havas ol, donas ol.
Mala lito plulongigas la nokto.
Granda vinko esas ta qua sensange obtenesas.
Ta qua esas sinkanta, sizas mem klovo brulanta.
Lango di mal amiko tranchas plu multe kam tranchilo.
To quo kun ici perdesas, kun altri ganasas.
Lo bona tedas e lo mala deziresas.
Prego de rejo esas impero.
Mala novaji sempre veresas.

To quo facesis bone, aspektas bone.

Suflas ventachi e proximeskas nigra nubachi.

Plu multe facas ta qua volas kam ta qua povas.

Esas preferinda produktar envidio kam kompatato.

Per lo pasinta divinas lo prezenta ta, qua esas prudenta.

Pagez to quon tu debas, e saveskez quon tu posedas.

Por veraji, la tempo, e por yustaji, Deo.

Saneso, pekunio, longa vivo, e lor departo, la paradizo.

Falinta stono ne havas retroveno.

Pro tre multa frumento, nul-tempe esas mala yaro.

Singlu forigez sua pulci!

Ta qua en mueleyo iras, farinizita ekiras.

Ta qua ne fidas, ne esas fidinda.

Sekretajo konservesas, se ol a nulu dicesas.

Meskina ucelo, meskina kanto.

Ye tal amoro, tal doloro.

Omno esas kontagioza, ecepte la beleso.

Dio sen salajo, dio sen malajo.

Per nur un stroko ne abatesas querko.

Salo qua varsesis, nul-tempe bone rekoliesis.

Relate pekunio ne esas amikeso.

Pro nur un hundo, quan me mortigis,
hund-ocideron me surnomesis.

Ta qua ne reparas gutifado de tekto,
mustos reparar la tota apartamento.

Ta qua prestas pekunio ad amiko,
perdas pekunio ed amiko.

Ta qua fidas sua spozino ad amiko,
sur la fronto prizentos la puniso.

Ta qua ne esas felica kun poko,
anke ne esos lo kun multo.

Ta qua dominacas sua iraco,
dominacas ya sua maxim danjeroza enemiko.

Lu komencis per demandar almono,
e lu finis per kushar su kun la mastrino.

Singla homo esas mastro pri sua silenco
ed sklavo pri sua vorti.

Dicez a me pri quo tu fanfaronas,
e me dicos a tu quon tu indijas.

Plubonesas tacar e semblar stulto,
kam apertar la boko e konfirmar lo.

Ne signatez letri quin tu ne lektabas,
nek drinkez aquo quan tu ne vidabas.

Ta qua donacas, bone vendas,
se la donacario ton intelektas.

Plubonesas mikra krayono
kam granda memor-kapableso.

Me ne havas omno quon me amas,
ma me amas omno quon me havas.

Me esis bofiliino e nul-tempe havis bona bomatro;
me esis bomatro e nul-tempe havis bona bofiliino.

Ne demandez de ta qua demandis,
nek servez ta qua servis.

Me iris aden palaco; me iris en ol kom bestio
ed ekiris ol kom asno.

Vino, ligno ed amiki: quante plu anciena,
tante plu preferata.

Facar nulon on devus punisar: ta qua ne laboras,
ta mustez fastar!

Juez tua sat multo, dum ke la stulto serchas
sempre plu multo.

Ta qua ne laboras dum sua yuneso,
dormas sur palio dum sua oldeso.

Granda maestro esas povreso,
ma olu shovas a desnobleso.

Duo, qua sama matraco esas kunpartiganta,
yen ke divenas samopinionanta.

Ta qua partigas e disdonas,
la maxim bona parton a su ipsa donas.

Stulto marchanta iras sempre plu fore
kam filozofo sidanta.

Perdante me lernis: pluvaloras to quon me lernis
kam to quon me perdis.

Santa Rita, Santa Rita: lo donacita,
ne plus es desdonacita.

Quante bone dicis ta qua dicis,
kande lu dicis to quon lu dicis!

Amoro, per amoro pagesas;
e lo cetera, per pekunio atingesas.

"Stulto! Quon tu facas?"

"Me notizas to quo a me debesas,
e to quon me debas, me efacas."

Nek tante multe, ke ol bruligez la santo,
nek tante poke, ke ol ne lumizez lu.

Peskisto di rivero e muelisto di vento,
skarsa manjajo e plu skarsa testamento.

Marto ventoza ed aprilo pluvoza
igas mayo florifanta e sunoza.

Kande viro jaluzesas, lu jenas,
ma kande lu ne jaluzesas, lu iracigas.

Ta qua bona pekunio ganas, bone spensez ol,
ma ne disipez ol.

Ta qua havas vitra tekto, ne lansez stoni
adsur olta di sua vicino.

En singla lando, olua kostumo,
ed en singla domo, onua kustumo.

Por mariajar su e por tauro-kombatar
oportas proximeskar.

Ta qua deziras maladeskar,
supeas multo ed iras su kushar.

